Reglemente för serveringstillstånd m. m enligt alkohollagen i Filipstads kommun

FILIPSTADS KOMMUN

Fastställd av Kommunstyrelsen 2014-10-29, § 120

Innehåll

Inledning …….. 3

Syftet med kommunala riktlinjer …….. 3

Riktlinjer vid ansökan och handläggning …… 3
Handläggningstider vid ansökan
Rättsregel
Riktlinjer
Kommunens informationsskyldighet…….. 4
Rättsregel
Riktlinjer
Kommunens tillsynsverksamhet…….. 6
Rättsregel
Riktlinjer
Förebyggande, inre, yttre och samordnad tillsyn
Tillsynsavgifter ……. 7
Rättsregel
Riktlinjer
Självkostnadsprincipen
Likställighetsprincipen
Riktlinjer vid servering …… 7
Remissyttranden
Kökskrav och matutbud
Idrott och alkohol
Rättsregel
Riktlinjer
Olägenheter på grund av serveringsställets belägenhet och av andra skäl …… 8
Rättsregel
Riktlinjer
Serveringstider …….. 9
Rättsregel
Riktlinjer
Ordning och nykterhet ……. 9
Rättsregel
Riktlinjer
Uteserveringar …….. 10
Rättsregel
Riktlinjer
Gemensamt serveringsutrymme ……..10
Rättsregel
Riktlinjer
Villkor vid meddelande av serveringstillstånd ……11
Riktlinjer
Tillfälliga tillstånd till allmänhet och slutna sällskap …… 11
Rättsregel
Riktlinjer
Folköl ……..11
Rättsregel
Riktlinjer

Inledning

Alkoholen är en del av vårt svenska kulturmönster. Det är likväl viktigt att verka för en kultur med lägre alkoholkonsumtion och minskat berusningsdrickande.

Alkohollagen utgör en av de bärande principerna i alkoholpolitiken och reglerar bestämmelserna om när, hur och var servering av alkoholdrycker får ske. Alkohollagen är en skyddslag, vilket innebär att de sociala aspekterna ska lyftas fram. Lagen poängterar att skyddsaspekter går före näringspolitiska bedömningar. I de fall alkoholpolitisk hänsyn ställs mot företagsekonomisk ska alkoholpolitisk hänsyn ha företräde. Utifrån alkohollagens karaktär av skyddslag, värnar Filipstads kommun extra om alkohol- och drogfria arenor speciellt med tanke på kommunens ungdomar.
Alkoholpolitiska olägenheter med anledning av alkoholservering måste motverkas. Allmänna grundsatser för serveringspolitiken har sedan länge varit att ordning, nykterhet och trevnad ska råda vid servering. Samtidigt som hänsyn också bör tas till det samhällsintresse att restauranger finns så att människor kan samlas, äta, dricka och umgås både till vardag och till fest.

Syftet med kommunala riktlinjer

Tankarna bakom kommunala riktlinjer för serveringstillstånd är i huvudsak att dels skapa förutsebarhet för en etablering som planeras kan ges serveringstillstånd, dels åstadkomma en likabehandling inom kommunen av ansökningar av serveringstillstånd.

Syftet med riktlinjerna är att uttrycka den politiska viljeinriktningen i Filipstad, samt att skapa förutsättningar för återhållsam alkoholkonsumtion och samtidigt stimulera till en god restaurangkultur.

Ansökan och handläggning

Handläggningstider vid ansökan

Rättsregel

Enligt 5 § alkoholförordningen, SFS 2010:1636, ska en kommun fatta beslut i ett ärende om serveringstillstånd inom fyra månader från det att en fullständig ansökan har kommit in till kommunen. Om det är nödvändigt på grund av utredningen av ärendet får handläggningstiden förlängas med högst fyra månader. Sökande ska informeras om att skälen för handläggningstiden förlängs innan den ursprungliga tidsfristen har gått ut.

Riktlinjer

Handläggningstiderna räknas från komplett ansökan i alla ärenden.

- **Stadigvarande serveringstillstånd till allmänhet.**
  Handläggningstid fyra till sex veckor.

- **Stadigvarande serveringstillstånd till slutna sällskap.**
  Handläggningstid fyra till sex veckor.

- **Ändring i befintligt serveringstillstånd.**
  Handläggningstid tre till fyra veckor.

- **Tillfälligt serveringstillstånd till allmänhet.**
  Handläggningstid fyra till sex veckor.

- **Tillfälligt serveringstillstånd till slutna sällskap**.
  Handläggningstid cirka 7 arbetsdagar. Max 12 gånger per år.

- **Tillfällig ändring i befintligt serveringstillstånd**, exempelvis tid eller/och serveringsytor. Max fyra dagar i följd. Handläggningstid cirka tre till fyra veckor.

- **Catering till slutna sällskap.**
  Handläggningstid cirka fyra till fem veckor.

- **Ansökan om provsmakning.** Handläggningstid cirka två till tre veckor.

- **Gemensamt serveringsutrymme**. Handläggningstid cirka tre till fyra veckor. Beslut fattas av handläggare.

- **Mässor**. Handläggningstid cirka tre till fyra veckor. Beslut fattas av handläggare.

Handläggningstider vid anmälan

- **Anmälan om lokal vid catering**. Handläggningstid cirka två veckor.

- **Serveringsansvarig personal**. Handläggningstid en till tre dagar.

- **Anmälan om kryddning av spritdryck**. Handläggningstid en till tre dagar.

- **Anmälan om ombyggnad/ändring av lokal**. Handläggningstid tre till fyra veckor.

- **Anmälan om rumsservering och/eller inrättande av minibar.** Beslut fattas av handläggare.

- **Ansökningsärenden som inte kompletteras**, trots uppmaning från kommunen, för möjlighet till beslut avskrivs sex månader efter inkommen ansökan. Prövningsavgifter betalas inte tillbaka.

Kommunens informationsskyldighet

Rättsregel

Enligt 8 kapitlet 9 § alkohollagen har kommunen en skyldighet att informera om vad som gäller enligt alkohollagen och föreskrifter som ansluter till lagen.

Riktlinjer

Utbildning i Ansvarsfull alkoholservering sker årligen i kommunens regi.
Filipstads kommun betonar vikten av en alkohol- och drogpolicy på serveringsstället.
Filipstads kommun har som målsättning att besöka samtliga tillståndshavare årligen.

Kortfattat information om alkohollagen

- Tillståndshavaren eller av denne utsedd serveringsansvarig person ska ha tillsyn över serveringen och vara närvarande på serveringsstället under hela serveringstiden. Det sista gäller inte vid rumsservering. Den som är serveringsansvarig ska ha fyllt 20 år och vara lämplig för uppgiften med hänsyn till sina personliga egenskaper och omständigheterna i övrigt.

  Tillståndshavaren ska till kommunen anmäla den eller de personer som har utsetts att ansvara för servering av alkoholdrycker. Någon formell prövning görs inte av en serveringsansvarigs vandel. Tillståndshavaren är även skyldig att anmäla när en serveringsansvarig slutar sin anställning eller upphör att vara serveringsansvarig. AL 8 kap 18 §.

- Stadigvarande serveringstillstånd till allmänheten får medges endast om serveringsstället har ett eget kök i anslutning till serveringslokalen samt tillhandahåller lagad eller på annat sätt

tillredd mat. Gästerna ska kunna erbjudas ett varierat utbud av maträtter. Efter klockan 23.00 får matutbudet begränsas till ett fåtal enklare rätter. Varierat utbud innebär att det ska finnas ett flertal såväl förrätter, som huvudrätter och efterrätter att välja bland. AL 8 kap 15 §.

- Vid servering av alkoholdrycker ska ansvarig personal se till att måttfullhet iakttas och att störningar på grund av oordning eller onykterhet undviks. AL 8 kap 20 §.

- Priset för en alkoholdryck får vid servering inte sättas lägre än inköpspriset för drycken jämte skäligt påslag. Prissättningen får inte ske på ett sådant sätt att försäljning av drycker med högre alkoholhalt främjas. Gästerna får inte uppmanas eller förmås att köpa alkoholdrycker. Mängdrabatt av typen ”köp två så ingår den tredje” är inte tillåten. Kombinationserbjudanden med mat och alkoholdryck är endast tillåten om alternativ med alkoholfri dryck erbjuds samtidigt till ett lägre pris. Rabatter vid happy hour eller liknande får inte omfatta endast alkoholdryck. Maträtter och lättdryck måste också ingå i rabatten. AL 8 kap 21 §.

- Vid servering av alkoholdrycker ska lättdrycker finnas i tillfredsställande urval och omfattning. AL 8 kap 22 §.

- Försäljning av alkoholdrycker ska skötas på ett sådant sätt att skador i möjligaste mån förhindras. Den som tar befattning med försäljning av alkoholdrycker ska se till att ordning och nykterhet råder på försäljningsstället. AL 3 kap 5 §.

- Alkoholdrycker får inte lämnas ut till den som är märkbart påverkad av alkohol eller andra berusningsmedel. Alkoholdrycker får inte lämnas ut om det finns särskilt anledning att anta att varan är avsedd att olovligen tillhandahållas någon.
  Den som lämnar ut alkoholdrycker ska förvissa sig om att mottagaren har uppnått den ålder som anges i 7 §. AL 3 kap 8 §.

- Alkoholdrycker får inte säljas eller annars lämnas ut till den som inte har fyllt 20 år.
  Beträffande folköl gäller motsvarande den som inte har fyllt 18 år.
  Servering av alkoholdrycker får ske till den som har fyllt 18 år. AL 3 kap 7 §.

- På serveringsställe där serveringstillstånd gäller får inte någon dricka eller tillåtas dricka andra alkoholdrycker än sådana som har serverats i enlighet med tillståndet. Detta gäller dock inte hotellrum.
  Inte heller får någon dricka eller tillåtas dricka alkoholdrycker på ett serveringsställe där alkoholdrycker inte får serveras eller i en lokal som yrkesmässigt upplåts för anordnande av sammankomster i slutna sällskap vid vilka mat eller dryck tillhandahålls av innehavaren eller genom dennes försorg och där servering av alkoholdrycker inte är tillåten.
  Alkoholdrycker som inte får serveras i en lokal som avses i denna paragraf får inte heller förvaras i lokalen eller tillhörande utrymmen. AL 8 kap 24 §.

- Från ett serveringsställe med serveringstillstånd får inte någon medföra spritdrycker, vin, starköl eller andra jästa alkoholdrycker som har serverats i lokalen. Detta gäller inte hotellrum med minibar. AL 8 kap 23 §.

- Vid marknadsföring av alkoholdrycker till konsumenter ska särskild måttfullhet iakttas. Reklam eller annan marknadsföringsåtgärd får inte vara påträngande, uppsökande eller uppmana till bruk av alkohol. Marknadsföring får inte rikta sig särskilt till eller skildra barn eller ungdomar som inte har fyllt 25 år. AL 7 kap 1 §.

- Den som tillverkar, säljer eller förmedlar försäljning av alkoholdrycker får i sin rörelse lämna sådana drycker som gåva endast i form av varuprov.
  Vid marknadsföring av tjänster eller vid försäljning av andra varor än alkoholdrycker får sådana drycker inte lämnas som gåva. AL 7 kap 2 §.

- Den som har stadigvarande serveringstillstånd för servering till allmänheten eller stadigvarande tillstånd för servering i slutet sällskap, får köpa de spritdrycker, vin, starköl och andra jästa alkoholdrycker som behövs för rörelsen endast av partihandlare eller av detaljhandelsbolaget. Den som har tillstånd för servering i slutet sällskap vid ett enstaka tidsperiod, får köpa motsvarande drycker endast hos detaljhandelsbolaget. AL 8 kap 13 §.

- Om alkoholservering på grund av serveringsställets belägenhet eller av andra skäl kan befaras medföra olägenheter i fråga om ordning och nykterhet eller särskild risk för människor hälsa, får serveringstillstånd vägras även om övriga krav som uppställs i lagen är uppfyllda. AL 8 kap 17 §.

- Kommunen beslutar under vilka tider alkoholdrycker får serveras. Vid bestämmande av tider för servering ska särskilt beaktas vad som sägs i 17 §.
  Om inte kommunen beslutar annat, får servering av spritdrycker, vin, starköl eller andra jästa alkoholdrycker inte påbörjas tidigare än klockan 11.00 och inte pågå längre än till klockan 01.00. Serveringsstället ska vara utrymt senast 30 minuter efter serveringstidens utgång. AL 8 kap 19 §.

- Den som har beviljats serveringstillstånd ska anmäla hos kommunen när han eller hon avser att påbörja verksamheten. Anmälan ska också göras om verksamheten läggs ner eller om avbrott sker i den. Om verksamhetens förändras till sin omfattning eller i något annat hänseende av betydelse för tillsynen ska detta också anmälas, liksom betydande förändring av ägarförhållanden. AL 9 kap 11 §.

Alkohollagen finns att läsa i sin helhet på Statens folkhälsoinstituts hemsida eller på filipstad.se.

Information och rutiner om kunskapsprov
Kunskapsprovet är indelat i fyra delar,
1 alkoholpolitik,
2 tillsyn,
3 mat och utrustning samt
4 servering.

För att bli godkänd krävs 75 % rätt på varje delprov.

Där sökanden, som är en juridisk person, ska den eller de personer som har betydande inflytande och är aktiva i serveringsrörelse göra prov. Kunskap ska redovisas hos 50 % hos dessa personer. I större företag där ägarna inte är involverade i den dagliga driften får det anses tillräckligt om kunskaper i alkohollagstiftningen finns hos de personer som arbetar operativt i ledande ställning.
Om sökande personer i bolaget inte klarat kunskapsprov inom tre gånger per person avslås ansökan. Den finns ingen karenstid för ny ansökan.

Sökanden har 90 minuter på sig att genomföra provet och 120 vid muntligt prov eller med tolk.

Kommunens tillsynsverksamhet

Rättsregel

Kommunens tillsynsansvar över områdena servering av alkoholdrycker, detaljhandel med folköl och marknadsföring av alkoholdrycker framgår av 9 kap. 2 och 3 § alkohollagen.

Riktlinjer

Förebyggande tillsyn är kommunens arbete med informations- och utbildningsinsatser såsom utbildningar i Ansvarsfull alkoholservering, informationsmöten med branschen och nätverksmöten mellan myndigheter och branschen samt kommunens arbete för att sprida kunskaper om hur alkohollagen ska omsättas i det praktiska arbetet på serveringsstället.

Inre tillsyn innebär att kommunen, ofta tillsammans med andra myndigheter såsom polismyndigheten och skatteverket arbetar med att granska om den som har serveringsillstånd fortfarande uppfyller alkohollagens krav på personlig och ekonomisk lämplighet. Den inre tillsynen är administrativ och sker med stöd av remisser och underrättelser mellan berörda myndigheter.

Yttre tillsyn är då kommunen besöker serveringsstället under pågående verksamhet, framför allt under kvällar och nätter för att kontrollera att verksamheten bedrivs i enlighet med lagen. Tillsyn kan även ske genom så kallad **samordnad tillsyn,** det vill säga att kommunen tillsamman med olika berörda myndigheter såsom polismyndigheten, skatteverket och räddningstjänsten gör en gemensam tillsyn på serveringsstället.

Inre och yttre tillsyn kan leda till att en utredning inleds och att förnyade remisser skickas till berörda myndigheter samt till förslag på beslut om sanktionsåtgärder.

Olika anledningar till tillsyn
Några olika anledningar till tillsyn kan vara:

- polisrapporter och/eller rapporter från den utökade tillsynsgruppen om att det är stökigt på en viss restaurang
- påringningar från allmänheten
- annan inkommen information

Målsättningen är att varje serveringsställe ska få tillsyn årligen. Vissa högfrekventerade får fler tillsynsbesök exempelvis ungdomsställen och nattklubbar. Tillsynen sker mestadels helgkvällar och nätter.

Tillsynsavgifter

Rättsregel

Kommunen har enligt 8 kap. 10 § alkohollagen rätt att ta ut avgifter för tillsyn av den som har serveringstillstånd och av den som bedriver anmälningspliktig försäljning och servering av folköl. Kommunens avgiftsuttag beslutas av kommunfullmäktige och baseras på självkostnads- och likställighetsprincipen som regleras närmare i kommunallagen (1991:100).

Riktlinjer

Tillsynsavgifterna är baserade på omsättning av årlig försäljning av alkohol och består av en fast och en rörlig del.

Riktlinjer vid servering

Remissyttranden

Rättsregel

Polismyndighetens yttrande ska enligt 8 kap 11 § alkohollagen inhämtas vid en prövning av stadigvarande serveringstillstånd, såväl till allmänheten som till slutet sällskap. Yttrande ska även inhämtas vid ansökan om tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten, om det inte rör sig om ett arrangemang av endast obetydlig omfattning. Enligt 8 kap. 16 § alkohollagen ska i motsvarande fall de lokaler som används för servering vara lämpliga från brandsäkerhetssynpunkt, med den skillnaden att något undantag för arrangemang av obetydlig omfattning inte görs. Det kan även finnas anledning för kommunen att inhämta yttrande vid prövning av tillfälligt serveringstillstånd i slutet sällskap.

Riktlinjer

Filipstads kommun serveringstillstånd och tillsyn skickar remisser till sex olika myndigheter/förvaltningar, dessa sex är polismyndigheten, miljö- och byggnämnden, räddningstjänsten, socialnämnden, skatteverket samt vid behov, kronofogdemyndigheten.

Detta frågar kommunen efter.
Polismyndigheten: tider, vandel och lämplighetskontroll samt risk för ordningsstörningar

Miljö- och byggnämnden: att det finns bygglov, och att den sökande har anmält sin verksamhet och risk för ljudstörningar
Räddningstjänsten: antal personer lokalen är godkänd för, att sökande har en plan gällande systematiskt brandskyddsarbete och uppfyller kraven enligt lagen om skydd för olyckor.
Socialnämnden: yttrar sig över om serveringen kan medföra olägenheter ur alkoholpolitisk synpunkt.
Skatteverket: ekonomisk skötsamhet på de/den sökande samt dess företag
Kronofogdemyndigheten: om det finns skulder hos de/den sökande samt dess företag

Kökskrav och matutbud
Rättsregel
I 8 kap 15 § alkohollagen kan man läsa vilka krav som ställs på serveringsstället och här finns reglerat vad som gäller för kök och matutbud på serveringsställen. Det ställs olika krav på olika typer av tillstånd. När det gäller ett stadigvarande serveringstillstånd till allmänheten och till slutna sällskap i cateringverksamhet gäller följande:

- eget kök,
- köket ska vara anpassat till ett varierat utbud av maträtter,
- köket ska finnas i anslutning till serveringslokalen, gäller ej cateringverksamhet,
- kökets utrustning måste hålla en viss standard,
- i köket ska lagas eller på annat sätt tillredas mat. Det innebär att råvaror på något sätt har förädlats,
- flertal maträtter av varierat slag, såväl förrätter och huvudrätter som efterrätter,
- efter klockan 23.00 är det tillräckligt med flera enklare huvudrätter.

Riktlinjer
Alkohollagen ger inte utrymme för riktlinjer avseende krav på kök och matutbud.
I Filipstads kommun gäller att serveringsstället ska ha minst tre förrätter, fem huvudrätter och tre efterrätter fram till klockan 23.00, efter klockan 23.00 ska det finnas minst tre huvudrätter.
Vid tillfälliga serveringstillstånd till allmänheten ska det finnas minst tre tillredda huvudrätter, och vid slutna sällskap ska det finnas minst en tillredd huvudrätt.
Det ska alltid finnas ett tillfredsställande utbud av lättdrycker i förhållande till de alkoholdrycker som finns. Vilket innebär att finns det rött/vitt vin ska det alltid finnas alkoholfritt rött/vitt vin.

Idrott och alkohol
En av samhällets grundläggande alkoholpolitiska värderingar är att alkohol och idrott inte hör ihop. Detta beaktas särskilt vid tillståndsprövning. För servering i anslutning till idrottsanläggning gäller samma krav på sökanden som vid övriga serveringstillstånd. Ingen servering av alkohol får ske till publik på läktare utan ska, om serveringstillstånd beviljas, ske på serveringsställe i en avgränsad del av idrottsanläggningen.

Olägenheter på grund av serveringsställets belägenhet eller av andra skäl
Rättsregel
Enligt 8 kap 17 § alkohollagen får serveringstillstånd vägras om serveringsställets placering eller av andra skäl kan befaras medföra olägenheter i fråga om ordning och nykterhet eller särskild risk för människors hälsa, även om övriga krav som uppställs i lagen är uppfyllda.

Riktlinjer
När det gäller olägenheter på grund av serveringsställets belägenhet eller av andra skäl vill kommunen särskilt lyfta fram betydelsen och vikten av remissinstansernas yttranden, i första hand från polismyndigheten och miljö- och byggnämnden.

Kommunen har bland annat som ett övergripande mål i den strategiska planen att tryggheten och tillgängligheten i våra offentliga miljöer ska öka samt att Filipstadsbornas förutsättningar för ett liv

fritt från diskriminering, kränkningar och våld ska öka. Dessa övergripande mål gör att kommunen särskilt tittar på om det finns risk för störningar för omgivningen, inriktningen på serveringsstället, är det ett ungdomsställe eller ligger det i närheten av en idrottsanläggning, fritidsgård eller någon annan ungdomsmiljö som kommunen bör beakta. Andra miljöer som kan påverka beslutet gällande serveringstillstånd är närheten till etablerade missbruks- eller brottsbelastade områden samt känsliga kommunala verksamheter.

Serveringstider

Rättsregel

Bestämmelserna i 8 kap 19 § alkohollagen om serveringstider syftar främst till att motverka olägenheten som onykterhet och oordning. Det framhålls att reglerna om serveringstider utgör en inte oväsentlig del av den svenska alkoholpolitiken och att **social hänsyn** därför ska ha klart företräda framför affärsmässiga eller konkurrensmässiga sådana. Enbart den omständigheten att en konkurrerande restaurang redan fått utsträckt serveringstid behöver inte motivera bifall till en annan sökande.

Vid prövning av en restaurangs serveringstid ska beaktas om serveringstiden kan medföra olägenheter i fråga om ordning och nykterhet eller innebära särskild risk för människors hälsa, jämför 8 kap 17 § alkohollagen. **Lagstiftaren har härigenom avsett att särskilt markera att skyddet för människors hälsa och intresset av att upprätthålla ordning och säkerhet ska stå i förgrunden vid prövning av sena serveringstider.**

Riktlinjer

Serveringstillstånd och tillsyn lägger stor vikt på vad polismyndigheten och miljöförvaltningen svarar i sina remissyttranden när det gäller serveringstider, framför allt när det gäller tider efter normaltiden 11.00-01.00.

När det gäller serveringstider finns två olika tider i Filipstads kommun. Normaltiden är 11.00-01.00, utöver normaltid finns även möjlighet till klockan 02:00.

För stadigvarande serveringstillstånd finns möjligheten att ansöka om förlängd serveringstid till klockan 02.00 i samband med offentlig tillställning/dans. Det innebär att serveringsstället ska ansöka om offentlig tillställning hos polismyndigheten och få tillstånd därifrån. Polismyndigheten villkorar att serveringsstället måste ha ett visst antal av polisen förordnade ordningsvakter. Det är inte möjligt att ha öppet till klockan 02.00 om det inte förekommer någon offentlig tillställning/dans även om den möjligheten ges i serveringstillståndet. Vad offentlig tillställning är regleras i ordningslagen, SFS 1993:1617, andra kapitlet.

Vid tillfälligt serveringstillstånd till allmänhet där målgruppen är vuxna, över 25, ges samma möjlighet till att ansöka till klockan 02:00 som vid stadigvarande serveringstillstånd.

När det gäller serveringstillstånd till slutna sällskap ges möjligheten till 02:00 i samband med familjehögtider, exempelvis 50-årsdagar, bröllop och liknande.

Ordning och nykterhet

Rättsregel

Allmänna bestämmelser om försäljning finns i 3 kap i alkohollagen och bestämmelser om servering av alkoholdrycker finns i 8 kap. I lagens 1 kap 11 § andra stycket uttalas att försäljning benämns servering om det sker för förtärning på stället. Bestämmelserna i 3 kap om försäljning är därför tillämpliga även vid servering.

3 kap 5 § och 8 kap 20 § alkohollagen handlar båda om att se till att hålla ordning där man säljer respektive serverar alkoholdrycker. Enligt 3 kap 5 § ska skador i möjligaste mån undvikas vid försäljning och den som säljer alkoholdrycker ska se till att det råder ordning och nykterhet på

serveringsstället. Enligt 8 kap 20 § ska personal vid servering se till att måttfullhet iakttas och att störningar på grund av oordning och onykterhet undviks.

Riktlinjer

Ordning och reda/nykterhet ska råda såväl inne på serveringsstället som i dess omedelbara närhet. Även övrig oordning som inte är direkt orsakad av alkoholförtärning ska undvikas.

I Filipstads kommun godtas inte försäljning av så kallade helrör med sprit, ölhinkar, shotsbrickor, pump på serveringsbord eller liknande. Statens folkhälsoinstitut och Filipstads kommun anser inte att det är förenligt med kravet på återhållsamhet att inte behålla kontrollen på serveringen genom att servera större mängder alkohol på en gång till en person eller en mindre grupp människor. Denna serveringsmetod kommer även i konflikt med andra bestämmelser i alkohollagen, då det inte kan anses vara ett ansvarsfullt värdskap att servera alkoholdrycker på detta sätt.

På serveringsställen med ungdomsinriktad verksamhet ska all serveringsansvarig personal genomgå utbildning i Ansvarsfull alkoholservering vid nästkommande utbildningstillfälle. Med ungdomsinriktad verksamhet menar kommunen serveringsställen med åldersinriktning mellan 18 -25 år. Utbildningskravet gäller även serveringsställen som fått anmärkning av kommunen när det gäller oordning och onykterhet enligt 3 kap 8 § och 8 kap 20 § alkohollagen, så kallad fylla och elände.

Kommunen kan besluta att servering ska kunna ske endast i form av bordsservering, i hela eller delar av en serveringslokal. Beslutet grundar sig på risk för oordning och onykterhet.

Uteserveringar

Rättsregel

Enligt 8 kap 14 §, första stycket. alkohollagen ska ett serveringstillstånd avse ett visst avgränsat utrymme, det kan vara en uteservering som finns i anslutning till serveringsstället. Kommunen kan vid tillståndsgivningen besluta om kortare serveringstider på en uteservering än de tider som gäller inomhus. Det kan även villkoras tider för när uteserveringen ska vara utrymd. Anledningen är att verksamheten inte får störa omgivningen till exempel boende i närheten av restaurangen.

Riktlinjer

Serveringstiden för uteservering regleras inte särskilt i alkohollagen, utan samma regler gäller som vid annan alkoholservering. Vid fall av alkoholpolitiska olägenheter på grund av uteserveringen eller risk för störningar av närboende, kan serveringstiden för denna begränsas. Serveringen utomhus är ingen olägenhet i sig, utan ytterligare störningar krävs som motivering för begränsad serveringstid. Placeringen ska vara så nära restaurangen som möjligt och ska vara väl avgränsad. Det är av stor vikt att uteserveringen kan överblickas, antingen inifrån restaurangen eller av stationerad personal på uteserveringen.

Inbyggda uteserveringar med väggar och tak omfattas av rökförbudet. Med inbyggd uteservering menas en servering som täcks till mer än hälften av väggar och tak.

En servering som är belägen på ett område som inte är i anslutning till eller i omedelbar närhet av själva serveringsstället, så kallad satellitservering, ges inte serveringstillstånd.

Gemensamt serveringsutrymme

Rättsregel

I 8 kap 14 § andra stycket alkohollagen ges möjlighet för flera tillståndshavare att utnyttja ett gemensamt serveringsutrymme. Det innebär att ett särskilt tillstånd kan beviljas för att servera på samma yta. En förutsättning är att de som ansöker om gemensamt serveringsutrymme har ett eget serveringstillstånd. Särskilda villkor kan meddelas i samband med tillståndet. Se stycket Villkor vid meddelande av serveringstillstånd.

Riktlinjer
Handläggningstid för gemensamt serveringsutrymme är cirka tre till fyra veckor. Remisser skickas till polismyndigheten och räddningstjänsten.
Det är viktigt att hela lokalen eller platsen är överblickbar samt att tillsyn sker kontinuerligt.
Gemensamhetsytan ska vara väl avgränsad och all servering ska ske via bordsservering.

Villkor vid meddelande av serveringstillstånd
Riktlinjer
Filipstads kommun kan i samband med att beslut om serveringstillstånd ges besluta om villkor. Det kommunen kan villkora om är förordnade ordningsvakter om serveringsstället har en historia gällande oroligheter, stökig omgivning eller känd ungdomssamlingsplats. Dessa ordningsvakter är utöver polisens villkorade förordnade ordningsvakter. Kommun villkorar även utrymningstiden på uteserveringar. Olika serveringstider beroende på exempelvis idrotts- eller ungdomsarrangemang kan villkoras. I vissa fall kan kommunen villkora om bordsservering, till exempel vid serveringstillstånd till allmänheten vid befarade störningar och oroligheter, detta villkor kan även ges vid stadigvarande serveringstillstånd av samma skäl som vid tillfälliga serveringstillstånd till allmänhet.

Tillfälliga tillstånd till allmänheten och slutna sällskap
Rättsregel
Enligt 8 kap 2 § alkohollagen kan ett serveringstillstånd meddelas för servering till allmänheten eller slutet sällskap. Tillståndet kan också vara stadigvarande eller avse en enstaka tidsperiod eller ett enstaka tillfälle, tillfälligt serveringstillstånd. Krav på matutbud för tillfälliga tillstånd och för servering i slutna sällskap framgår av 8 kap 15 § tredje stycket alkohollagen.

Riktlinjer
Tillfälliga tillstånd till allmänhet kan till exempel vara servering i samband med marknader, mässor, festivaler och liknande. Alkoholserveringen ska ingå i ett evenemang. Evenemanget ska inte ha som huvudpunkt att servera alkohol utan alkoholen ska vara ett komplement till den mat som serveras. Serveringstiden ska vara relaterad till arrangemanget.

Stor återhållsamhet gäller för serveringstillstånd i samband med idrottsevenemang eller arrangemang som riktar sig till ungdomar upp till 20 år. Vid prövning görs en samlad bedömning av arrangemangets inriktning och målgrupp, till exempel val av musik och artist och utformning av marknadsföring. En övre tidsgräns är 10 dagar i följd. Servering av spritdrycker medges normalt inte vid tillfällig servering till allmänhet. Ansökan ska vara tillhanda senast fyra veckor innan arrangemangets start.

Tillfälligt serveringstillstånd kan gälla enstaka tillfälle eller enstaka tidsperiod. Tillfälligt serveringstillstånd till slutet sällskap avser en dag i taget och ges maximalt vid 12 tillfällen per år. Exempel på slutna sällskap kan vara bröllop, födelsedagskalas, företagsfester med mera. Tillfällig servering förutsätter att det inte är fråga om regelbundet återkommande verksamhet. För att det ska kunna vara fråga om ett slutet sällskap krävs att medlemskretsen är känd före det aktuella arrangemanget. Det är alltså inte fråga om ett slutet sällskap om till exempel medlemskap kan lösas i entrén till den aktuella tillställningen. Vidare krävs att det finns ett gemensamt intresse eller annat innehållsmässigt samband.

Folköl
Rättsregel
Vid servering av folköl gäller 8 kap 8 § alkohollagen. Lokalen ska vara en godkänd livsmedelsanläggning avsedd för stadigvarande verksamhet med livsmedel och där mat serveras

samtidigt. Servering får inte påbörjas innan anmälan gjorts till kommunen. Särskilt egenkontrollsprogram ska finnas över serveringen.

Vid försäljning gäller 5 kap 5 § alkohollagen. Lokalen ska vara en godkänd livsmedelsanläggning. Verksamheten ska vara anmäld till kommunen innan försäljning påbörjas. Särskilt egenkontrollsprogram för verksamheten ska finnas.

Riktlinjer

Livsmedelssortimentet ska omfatta mejeriprodukter, charkvaror, torrvaror, grönsaker och frukt samt ett brett utbud av konserver liksom djupfrysta varor. Som matvaror brukar också räknas pizzor, piroger, smörgåsar och portioner av hämtmat.
Den bedömningen görs att volymen av öl inte får överstiga volymen av livsmedel.
Om detta inte följs kan kommunen ge muntlig och skriftlig varning och i förlängningen även förbjuda butiken att sälja folköl upp till 12 månader.
En årlig register-/tillsynsavgift för detaljhandel/servering tas ut av Filipstads kommun.

_____